Track Record Alliantie

Pabo Hogeschool van Amsterdam / Universitaire Pabo van Amsterdam

Korte omschrijving organisatie & positionering

Als Pabo van de Hogeschool van Amsterdam leiden we leerkrachten basisonderwijs (voltijd, deeltijd, zij-instromers) op in- en voor de grootstedelijke context van Amsterdam, onder de noemer 'Urban Education'. Urban Education staat voor de superdiversiteit in de grote stad, bijvoorbeeld waar het religie, cultuur, afkomst, sociaaleconomische status en seksuele oriëntatie betreft. Als pedagoog is het belangrijk om deze superdiversiteit te herkennen, te erkennen en ermee om te kunnen gaan.

Wij werken intensief samen met dertien schoolbesturen in Amsterdam en directe omgeving. Onze studenten lopen hun stages op een van deze opleidingsscholen. Vanwege deze intensieve samenwerking hebben wij een breed netwerk binnen het basisonderwijs, zowel op bestuurlijk als op uitvoerend niveau. Daaruit voortvloeiend zijn wij goed op de hoogte van de actualiteit van het Amsterdamse onderwijs en hebben wij verschillende ingangen bij schoolbesturen, scholen en leerkrachten.

Doelgroep

Zie Theory of Change: VT / DT / UPvA

Minimaal 1, maximaal 3 voorbeelden van activiteiten waar verschillende kwaliteiten uit blijken

Cultuurprojecten en colleges Burgerschap en Geschiedenis

In het kader van Urban Education organiseren we ieder jaar cultuurprojecten voor onze studenten. In deze cultuurprojecten maken we gebruik van het rijke aanbod van culturele instellingen en voorzieningen in de stad. Doel van de cultuurprojecten is dat studenten zich ontwikkelen als cultuurdrager om dit vervolgens over de kunnen dragen op leerlingen in de klas. Thema's van de cultuurprojecten zijn kunst, levensbeschouwing, mediawijsheid en burgerschap. Met deze aanpak hebben we in de loop der jaren een breed netwerk opgebouwd van uiteenlopende partners, met wie wij goed samenwerken. Een paar voorbeelden (uit de vele): De Vreedzame School, Discussiëren Kun Je Leren, Stichting Beeld en Geluid, de Nationale Opera, Internationaal Theater Amsterdam, Het Amsterdam Museum, het Conservatorium van Amsterdam, NEMO, verschillende gebedshuizen zoals de Fatih Moskee, Het Joods Cultureel Kwartier, De Schuilkerk, Artis en Cinekid Amsterdam. Wij volgen ontwikkelingen in de stad en maken ruimte in het Pabo-curriculum voor nieuwe samenwerkingen.

In de colleges Burgerschap besteden wij aandacht aan de superdiversiteit in Amsterdam. Naast diversiteit in religie, cultuur, afkomst, sociaaleconomische status en seksuele oriëntatie worden onderwerpen als kansen(on)gelijkheid, armoede, emancipatie, democratie en participatie behandeld. In de colleges Geschiedenis wordt aandacht besteed aan alternatieve / verzwegen / wereld geschiedenis / zwarte bladzijden uit de geschiedenis.

Lerend vermogen

HvA-docenten passen op structurele wijze en voortdurend de inhoud en werkvormen van hun colleges aan aan actuele ontwikkelingen binnen hun vakgebied en in de maatschappij. Aan het einde van modules wordt studenten om feedback gevraagd, deze feedback wordt verwerkt door de docenten in de volgende collegereeks. Tevens worden er intervisierondes georganiseerd tussen docenten en tussen leidinggevenden en docenten.

Innovatiekracht

In de corona-crisis zag de Pabo HvA zich plots geconfronteerd met de nieuwe realiteit van online onderwijs. Binnen enkele weken is de gehele Pabo HvA overgeschakeld van fysiek onderwijs naar geheel of gedeeltelijk online onderwijs.

Expertise

De bij de nieuw op te zetten collegereeks betrokken HvA-docenten (twee) hebben de volgende expertises:

- MA Geschiedenis UvA; BA Pabo HvA; werkervaring als leerkracht basisonderwijs
- MA Sociologie en Maatschappijleer UvA; programma Emoena VU; werkervaring als docent burgerschap VO

Stadsarchief

Korte omschrijving organisatie & positionering
Het Stadsarchief is het historisch documentatiecentrum van de stad Amsterdam met meer dan 50 kilometer archieven, een historisch-topografische collectie met miljoenen kaarten, tekeningen en prenten, een bibliotheek en omvangrijke geluids-, film- en fotoarchieven.

Wij bewaren de archieven van de stedelijke overheid en van particuliere instellingen en bedrijven die iets met Amsterdam te maken hebben. We maken de archieven toegankelijk en zorgen voor grootschalige digitalisering zodat iedereen de documenten kan raadplegen, waar mogelijk online. Daarnaast brengen we alle kennis over de geschiedenis van de stad Amsterdam die te vinden is in de archieven naar buiten in publicaties, tentoonstellingen, educatieve projecten en allerlei evenementen.

Het Stadsarchief is er voor *alle* Amsterdammers. Iedereen is anders maar we wonen allemaal samen in deze stad. Ons doel is het vergroten van kennis over de stad, en het onderling delen van die kennis om zo de onderlinge verbondenheid te bevorderen.

Visie/missie

Publiek
De primaire doelgroep voor onze educatieve projecten bestaat uit leerlingen van het primair en voortgezet onderwijs in Amsterdam, de leeftijdscategorie 4-18 jaar. Daarbij is inclusiviteit vanzelfsprekend. Nergens is de diversiteit groter dan in het onderwijs.
Daarnaast richten we ons ook op:
- Studenten in het MBO, HBO en WO
- Families zijn een steeds belangrijkere doelgroep voor het Stadsarchief

Minimaal 1, maximaal 3 voorbeelden van activiteiten waar verschillende kwaliteiten uit blijken (expertise, effectiviteit, lerend vermogen, innovatief vermogen, etc.)
'Tussen Ziek en Beter' (2015) – tentoonstelling en educatief project over 150 jaar kindergeneeskunde, in samenwerking met het Emma Kinderziekenhuis en Emma At Work, een organisatie die zich inzet om jongeren met een ziekte of beperking aan het werk te helpen. Negen jongeren uit die doelgroep waren betrokken bij de organisatie van de tentoonstelling, en gingen ook daadwerkelijk aan de slag als

kassamedewerker en rondleider. We hebben destijds veel onderwijsgroepen ontvangen (van kleuters tot HBO studenten). De samenwerking met Emma At Work is doorgezet, nog steeds werken er bij het Stadsarchief jongeren via deze organisatie.

'Rapenburgerstraat 1940-1945' (2018) – tentoonstelling en educatief project over de deze Amsterdamse straat waar tijdens de Tweede Wereldoorlog veel arme Joodse gezinnen woonden. Samenwerking met de organisatie 'Oorlog in mijn Buurt', die met scholen uit de buurt van de Rapenburgerstraat een project deed, dat resulteerde in een presentatie en kleine expositie in het Stadsarchief.

'I am Gen Z' (2019) – educatief project en tentoonstelling in samenwerking met de master Kunsteducatie. 60 leerlingen van mavo-3 van het Berlage Lyceum gingen aan de slag met de vraag: 'Wat zou men over 100 jaar van ons moeten weten?'. Ze maakten samen met Amsterdamse kunstenaars van hun keuze een affiche, en waren ook betrokken bij de inhoud en inrichting van de expositie. De affiches zijn opgenomen in de collectie van het Stadsarchief.

'Vondelingen' (2020) – tentoonstelling over het Aalmoezeniersweeshuis waar eind 18e en begin 19e eeuw honderden vondelingen per jaar werden opgenomen. Bijzondere aandacht was er voor de minnen: vrouwen die de vaak pasgeboren baby's in huis namen en voor ze zorgden totdat ze naar het grote weeshuis gingen. Crisispleegzorg avant la lettre. We maakten een connectie met het Amsterdam van nu, waar ook nog veel kinderen om verschillende redenen niet thuis kunnen wonen. Hierbij werkten we samen met pleegzorgorganisatie Levvel, die een bijdrage leverden aan de tentoonstelling en met wie we ook verschillende familieactiviteiten hebben opgezet. Vanwege corona konden die echter bijna allemaal geen doorgang vinden.

Samenvattend:

Expertise en effectiviteit

Het Stadsarchief Amsterdam is een belangrijk kennisinstituut dat door middel van talloze samenwerkingen bijdraagt aan het verspreiden van de historische kennis over de stad. Juist die samenwerkingen dragen bij aan de effectiviteit: het Stadsarchief is vaak een schakel in grotere projecten en educatieve programma's.

Flexibiliteit en lerend vermogen

Ook hier is samenwerking weer het 'toverwoord'. Juist de verbinding met organisaties buiten het culturele veld (zoals het Emma Kinderziekenhuis, Levvel, Stichting Gay Pride) leert je anders kijken naar de eigen organisatie, de manier waarop je een verhaal vertelt en een andere en meer diverse doelgroep bereikt. Een goed voorbeeld is de tentoonstelling 'Tussen Ziek en Beter' uit 2015. Door de jongeren over wie het ging ook te betrekken bij het maakproces konden we de tentoonstelling inclusiever en toegankelijker maken. Hier hebben we veel van geleerd.

Innovatiekracht

In tentoonstellingen en educatieve programma's proberen we samen met ontwerpers nieuwe manieren te bedenken om een verhaal te vertellen. Een goed voorbeeld is de inzet van AR (Augmented Reality) in de tentoonstelling 'Rembrandt Privé' uit 2018. Met behulp van iPads kwamen de onleesbare 17e eeuwse documenten tot leven. Vooral voor een jonge doelgroep was dit een gouden greep en werkte het erg goed om iets te vertellen over de kracht en bijzondere waarde van originele archiefbronnen.

Bereiken van kwetsbare doelgroepen

We proberen bij het Stadsarchief een zo groot mogelijke doelgroep te bereiken. Zowel het vaste 'museumkaart' publiek, maar ook doelgroepen die minder snel naar het archief komen. Stadspashouders

hebben bijvoorbeeld gratis toegang tot onze exposities. Deelname en workshops voor de educatieve site Groeistad is gratis voor alle basisscholen in Amsterdam.

In de tentoonstellingen 'Tussen Ziek en Beter' en 'Vondelingen' werkten we samen met organisaties die direct toegang hebben tot een kwetsbare doelgroep. In onze tentoonstelling onderwerpen proberen we ook andere doelgroepen te bereiken, zo hebben we in 2018 een tentoonstelling gemaakt over 'Aids in Amsterdam', en werken we dit jaar samen met de lhtbqi+ gemeenschap aan een project rondom 25 jaar Amsterdam Pride.

Inclusiviteit

Voor het Stadsarchief zijn diversiteit en inclusiviteit steeds belangrijkere thema's. Er is dit jaar een actieplan opgesteld. In dat actieplan staan twee zaken voorop: bewustwording binnen onze eigen organisatie en concrete acties waarmee we direct aan de slag gaan. Zo is het Stadsarchief als partner betrokken bij diverse projecten, zoals 'Collecting the City', dat getrokken wordt door het Amsterdam Museum. Een ander voorbeeld is de aansluiting bij het 'Co-collectielab'. Dit lab is opgezet om innovatieve manieren van verzamelen te onderzoeken, waarbij meerstemmigheid centraal staat. Andere deelnemers zijn o.a. de OBA, Imagine IC en het Tropenmuseum.

Het project 'I Am Gen Z' was een mooi voorbeeld van het actief bereiken én betrekken van een diverse doelgroep.

Zieraad

Korte omschrijving organisatie & positionering
Stichting Zieraad is in juni 2011 opgericht om de empowerment en zichtbaarheid van groepen en individuen te vergroten.
In haar activiteiten probeert Zieraad ruimte te scheppen voor en stem te geven aan inclusiviteit. Leidraad daarbij is een quote van 5.1,2,e
"When we speak we are afraid our words will not be welcomed or heard. But if we don't speak we are still afraid, so it's better to speak. "
Door mensen te laten vertellen over hun persoonlijke leven, hun ervaringen en herinneringen, sporen we mensen aan om niet langer te zwijgen. Ons streven is dat ervaringen niet langer verborgen blijven maar zichtbaar worden. En dat een breder publiek kennis kan nemen van de relevante verborgen en onvertelde verhalen en dat deze verhalen aanleiding vormen voor uitwisseling, betrokkenheid en dialoog.
Door persoonlijke verhalen en ervaringen vast te leggen en te delen, hoopt Zieraad kinderen, jongeren en volwassenen in het hart te raken, en actie te bewerkstelligen.

Visie/missie
Ongehoorde (koloniale) verhalen en geschiedenissen toegankelijk en zichtbaar maken voor zoveel mogelijk mensen.

Publiek
Zieraad bereikt leerlingen en leerkrachten van Amsterdamse basisscholen maar ook toekomstige basisschooldocenten. Daarnaast bereiken we jongeren en volwassenen met wortels in de voormalige koloniën in het bijzonder voormalig Nederlands-Indië en Suriname. En medewerkers en publiek van culturele instellingen. Via het programma Bedrijvige Vrouwen bereiken we ook Amsterdamse vrouwelijke zelfstandigen en vrouwen die soms tijdelijk of afstand van de arbeidsmarkt staan en dankzij

gepersonaliseerde trajecten van Bedrijvige Vrouwen empowerd en professioneel ondersteund worden om stappen te zetten naar economische zelfstandigheid.

Minimaal 1, maximaal 3 voorbeelden van activiteiten waar verschillende kwaliteiten uit blijken (expertise, effectiviteit, lerend vermogen, innovatief vermogen, etc.)
Tracing Your Roots: op zoek naar wortels in Indië/Indonesië (2020) : een programma waarin jongeren in vier middagen en een familiedag op zoek gaan naar hun voorouders en familiegeschiedenis. Via gastlessen maken ze kennis met hun geschiedenis, duiken ze in de archieven om stamboomonderzoek te verrichten en gaan ze na een oral history workshop met hun (groot)ouders in gesprek over het familieverleden.

TYR biedt jongeren een unieke kans om antwoorden te vinden op vragen rondom hun afkomst en identiteit. Zij krijgen toegang tot hun eigen geschiedenis, waar deze binnen het reguliere geschiedenisonderwijs relatief onderbelicht blijft. Door op zoek te gaan naar de eigen familiegeschiedenis komt er bovendien een dialoog op gang met oudere generaties, die het relatieve zwijgen binnen families helpt te doorbreken.

TYR biedt jongeren niet alleen kansen tot versterking van de identiteit, maar ook kansen voor heling en verzoening tussen én binnen generaties. Wanneer de oudere generaties hun verhalen en geschiedenissen delen met de jongere generatie, dan biedt dat kansen om elkaars perspectief beter te begrijpen en kan onverwerkt trauma en leed alsnog helen. Daarmee helpt TYR mee om gemeenschappen *van binnenuit* te versterken.

Ancestors unKnown (2020)

Tijdens het **educatieve programma Ancestors unKnown** gaan leerlingen onder begeleiding van hun leerkracht en deskundige gastsprekers zelf digitaal en fysiek op zoek gaan naar verborgen (gedeelde) familiegeschiedenissen en naar hun wortels. Naast het bestuderen en dekoloniseren van lokale en wereldgeschiedenissen worden leerlingen uitgedaagd en begeleid in het (deels digitaal) onderzoeken van de eigen familiegeschiedenis. En het bevragen van de generaties voor hen.

Samenvattend:

Expertise en effectiviteit

Samenwerking vormt een integraal onderdeel van werkwijze van stichting Zieraad. Wij beschouwen samenwerking met relevante organisaties, platforms en/of initiatieven absoluut als toegevoegde waarde in het realiseren van de doelstellingen. Als groeiende organisatie werkt Zieraad per project of programma met teams bestaande uit (ervaringsdeskundigen die of uit de doelgroep komen of hier nauw aan verbonden zijn. Het werken met vrijwilligers, stagiaires en vaste en nieuwe freelancers zorgt voor doelgerichte projecten en activiteiten. Per project of programma gaan we een overeenkomst aan zodat de wederzijdse verplichtingen en afspraken ten aanzien van te verwachten resultaten duidelijk zijn.

Flexibiliteit en lerend vermogen

Na ieder project en vaak al tijdens programma's vragen we deelnemers, samenwerkingspartners en/of opdrachtgevers om hun feedback te delen zodat we een programma waar nodig kunnen verbeteren. Bij voorkeur betrekken we na een programma een keer uitgevoerd te hebben onze doelgroepen bij de organisatie. Zo werd een stamboomschema een Identiteitscirkel voor kinderen die hun biologische ouders niet kennen, ontwikkelden we naast een online programma papieren werkmappen voor kinderen. En schakelden we succesvol van een fysiek Tracing Your Roots programma naar een (deels) online programma waarbij we dezelfde resultaten bereikten.

Innovatiekracht

Tijdens corona hebben we samen met jongeren nieuwe manieren bedacht om families te enthousiasmeren om verhalen en geschiedenissen met elkaar te laten uitwisselen. Zo hebben we een eenvoudig

Familieverhalen Pakket op-maat ontwikkeld waarmee TYR-deelnemers thuis en/of online met familie in gesprek konden gaan over de familiegeschiedenis om dit vervolgens te delen tijdens een online Familiedag.

Bereiken van kwetsbare doelgroepen

- ❑ Met **Ancestors unKnown** via basisscholen x-aantal kinderen tussen 10 en 12 jaar bereikt uit West en Zuid-Oost.
- ❑ Met **Ancestors** tijdens corona lockdown vier workshops verzorgd voor kwetsbare doelgroep kinderen (60) in Centrum, Nieuw-West en Zuid-Oost.
- ❑ Met TYR jongeren bereikt die identiteitscrisis doormaakten
- ❑ Met Bedrijvige Vrouwen in 2018 en 2019 50 vrouwen op afstand van de arbeidsmarkt bereikt

Inclusiviteit

Tracing Your Roots is een initiatief afkomstig uit de gemeenschappen zelf die met Voorm. Ned. Indië verbonden zijn. Ook de uitvoering ligt bij specialisten afkomstig uit onze gemeenschappen zelf. Zowel 'externe' deskundigen als voormalige deelnemers van TYR spelen steeds vaker een rol binnen de organisatie en uitvoering van TYR. Ons vaste TYR-team bestaat inmiddels uit zes personen waarvan 4 voormalige TYR-deelnemers.

Tropenmuseum

Korte omschrijving organisatie & positionering
Sinds 2014 is het Tropenmuseum samen met het Afrika Museum en Museum Volkenkunde onderdeel van de Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen (NMVW). Musea over mensen, die willen inspireren tot een open blik op de wereld en bijdragen aan wereldburgerschap. In mei 2017 is het Wereldmuseum Rotterdam als samenwerkingspartner verbonden aan het NMVW en delen we naast de collectie ook dezelfde missie.
Wereldwijd staan mensen voor dezelfde levensvragen. De antwoorden die zij daarop geven, verschillen en zijn veelal cultureel bepaald. Wat ons verbindt zijn universele menselijke emoties. De objecten uit onze collectie zijn hier bij uitstek een getuigenis van. Zij vertellen stuk voor stuk een menselijk verhaal. Met alles overstijgende thema's als liefhebben, rouwen, vieren en vechten. Ze maken nieuwsgierig naar de enorme culturele diversiteit die de wereld rijk is. Deze authentieke verhalen ontsluiten een wereld waarin iedereen met elkaar verbonden is. Door ons publiek en stakeholders actief te betrekken bij het verzamelen, duiden en delen van deze getuigenissen, vergroten we het besef van deze onderlinge verbondenheid. Zo inspireren we tot een open blik op de wereld. En dragen we bij aan wereldburgerschap. Dat is onze missie.

Visie/missie
Waar staan we voor? – onze missie
Het is onze missie om te **inspireren tot meer wereldburgerschap** en daarmee **bij te dragen aan een betere wereld, te beginnen in Amsterdam**.
Een wereldburger toont zich medeverantwoordelijk voor een **leefbare en rechtvaardige wereld**. Een wereldburger treedt mensen en culturen met een **open blik** tegemoet. Een wereldburger ziet de **verbanden** tussen *hier* en *daar*, *nu en vroeger*.

Hoe doen we dat? – onze visie
Het Tropenmuseum wil een **museum over mensen** zijn. We vergroten ***kennis*** over hoe mensen samen de wereld vormgeven, en we stimuleren ***empathie*** door menselijke verhalen, ervaringen en perspectieven te delen. Om in een superdiverse stad beter met elkaar om te kunnen gaan, is het belangrijk om meer van elkaar te weten. Maar alleen kennis ('de ratio') is niet genoeg. Onderlinge verbinding komt veel beter tot stand als mensen elkaar ook beter begrijpen. Daarom is voor ons het bevorderen van empathie net zo

belangrijk ('het gevoel'). Met onze tentoonstellingen en activiteiten proberen we dan ook **zowel het hoofd als het hart** te raken.

Op welke manier doen we dat? - onze kernwaarden
Bij het realiseren van onze missie werken we in het Tropenmuseum en aan de hand van de volgende drie kernwaarden:
- **Verbindend** – we brengen mensen en meningen bij elkaar, we zorgen met meerstemmigheid voor inclusie en we werken samen met andere partijen.
- **Integer** – we baseren ons op kennis en kunde, we onderzoeken wat we nog niet weten en we staan open voor kritiek.
- **Innoverend** we houden van aanpakken en vernieuwen, we denken in oplossingen en kansen en we geloven in leren door te proberen.

Met wie werken we samen? – onze stakeholders
Een van onze kernwaarden is *verbindend*, dus is het vanzelfsprekend dat we **samenwerkingsrelaties** zoeken – lokaal, nationaal maar ook internationaal. We opereren als Tropenmuseum op alle drie de niveaus in een netwerk van partijen. Daarbij is het voor ons met name relevant of de samenwerking kan **bijdragen aan de missie**.

Publiek
We zetten voor het Tropenmuseum als geheel bewust in op een veelzijdig aanbod van tentoonstellingen en publieksprogramma's waarmee we verschillende doelgroepen kunnen bereiken. Omdat we ook inzetten op een **relatief jonge en urbane groep** trekken we een divers publiek: deze groep is in Amsterdam per definitie cultureel divers. Dat geldt ook voor het school publiek dat het Tropenmuseum bezoekt. Binnen de doelgroepen van het Tropenmuseum (cultuurminnaars, urbans en families) zitten in meer of mindere mate mensen met een migratie-achtergrond. In het Tropenmuseum bestond de afgelopen jaren bij onze tentoonstellingen **een aanzienlijk deel van het uit Nederland afkomstige publiek** uit mensen met een migratie-achtergrond. Afhankelijk van het tentoonstellings onderwerp lopen de percentages uiteen van 26% tot en met zelfs 61%, zo is uit publieksonderzoek gebleken.
Onze **tentoonstellingsteksten** worden beoordeeld door klankbordgroepen, zodat we geen formuleringen gebruiken die, bijvoorbeeld door hun eurocentrisme, mensen het gevoel geven dat zij er niet bij horen. Daarbij passen we ook onze eigen publicatie *Words Matter* toe.

Minimaal 1, maximaal 3 voorbeelden van activiteiten waar verschillende kwaliteiten uit blijken (expertise, effectiviteit, lerend vermogen, innovatief vermogen, etc.)

- **Sabi Suriname**

In 2019 opende de nieuwe tentoonstelling Sabi Suriname in ons kindermuseum Tropenmuseum Junior. Tropenmuseum Junior was in 1975 het eerste kindermuseum in Nederland voor kinderen van 6 t/m 13 jaar. In 212 werd het uitgeroepen door beste kindermuseum ter wereld (Children's museum Award). In Tropenmuseum junior worden alle zintuigen geprikkeld en komen kinderen. Vanuit persoonlijke, authentieke verhalen, eigentijdse hands-on collectie en multidisciplinaire activiteiten maken kinderen een ontdekkingstocht door hedendaagse culturen.
Op elke tentoonstelling werkt een team van mensen dat afkomstig is uit de cultuur die centraal staat. Zij verrijken de tentoonstelling met hun eigen diverse persoonlijkheden en kwaliteiten. Zo dragen ze ook bij aan het tonen van diversiteit binnen de tentoongestelde cultuur. Bezoekers krijgen een band met hen en kunnen van alles vragen. Mensen zijn het meest interactieve medium dat er is.
In de nieuwste tentoonstelling Sabi Suriname komen jonge bezoekers veel te weten over de band tussen Suriname en Nederland en hoe Suriname met de wereld is verbonden.

- **Words Matter**

Een publicatie over mogelijk gevoelige woorden in de museale sector.
In 2016 organiseerde het collectief Decolonize the Museum (een groep die musea confronteert met hun taal- en beeldgebruik) op uitnodiging van het Tropenmuseum een interventie waarin zij de teksten van de

vaste opstelling van het museum kritisch onder de loep namen. Deze kritieken waren vervolgens inspiratie voor de vernieuwing van de museale teksten in 2017.

Met de publicatie van Words Matter in 2018 dragen de vier musea bij aan de dialoog over het woordgebruik in de museumwereld en sluiten aan bij het maatschappelijke debat over de vraag of bepaalde woorden nog wel van deze tijd zijn. De publicatie belicht dat de beschrijving van een object soms net zoveel betekenis heeft als het object zelf. Dit kan helpen om beter te begrijpen waarom een woord dat voor de een geen lading heeft, bij een ander juist gevoelig ligt. WORDS MATTER biedt inzicht en alternatieven.
De publicatie is bedoeld om meer inzicht te geven in de politieke en sociale lading van bepaalde woorden die in musea worden gebruikt. Woordgebruik is een weerspiegeling van de tijd waarin de woorden worden gebruikt.Deze informatie kunnen de lezers, en dan met name museummedewerkers, meenemen bij het schrijven van teksten en het documenteren van objecten. Het zou de lezer in staat moeten stellen om beter geïnformeerde keuzes te maken over de woorden die hij of zij gebruikt.
De woordenlijst beoogt niet allesomvattend te zijn. Er zullen ongetwijfeld nog woorden in ontbreken. Deze publicatie is dan ook work in progress, een tussenstand tot nu toe. Het dient als basis om verder te praten en als uitnodiging aan anderen om bij te dragen aan de verdere ontwikkeling ervan.

- **What a genderful world (11 oktober 2019 t/m december 2020)**

Wat als mannelijk of vrouwelijk wordt gezien, verschilt per cultuur en verandert door de tijd. De kleur roze is bijvoorbeeld in de VS en Europa niet altijd vrouwelijk geweest. Met speelgoed en kleding laat de tentoonstelling zien dat deze 'meisjes kleur' pas sinds de jaren '50 als zodanig bekend staat. En waar in het Westen veelal vrouwen een rok dragen, is dit in andere culturen een toonbeeld van mannelijkheid. Zo is een rok uit Fiji te zien die politiemannen dragen als onderdeel van hun uniform. Zelfs de tweedeling in man en vrouw is niet overal vanzelfsprekend: India, Samoa en Mexico hebben drie genders, verschillende Native American gemeenschappen kennen er maar liefst vijf. De fotokunst van de Samoaanse 5.1,2,e laat dit zien waarbij zij zichzelf toont als sociaal erkend derde gender. Op deze manier belicht de tentoonstelling verschillende gender thema's en put uit de rijke museumcollectie, aangevuld met bruiklenen, video's met persoonlijke verhalen en interactieve spellen. Hiermee daagt het museum de bezoeker uit om eigen ideeën over mannelijk- en vrouwelijkheid onder de loep te nemen.
Door de interactie en uitbundige tentoonstellingsvormgeving kregen de bezoekers een festivalgevoel. Ze gaan zelf aan de slag, wat voor verrassende eye openers kan zorgen. Denk aan: zitten op een stoel speciaal voor vrouwen van ontwerper 5.1,2,e wat alleen wijdbeens kan. Het nemen van een duik in een ballenbak van borsten die aanzet tot nadenken over wat het betekent als je gereduceerd wordt tot object. En een fotoshoot die bezoekers bewust maakt van de 'typisch mannelijke of vrouwelijke' poses die ze zelf aannemen.

Het Tropenmuseum is een museum over mensen, culturen, hun tradities en objecten. Het is het enige museum in Nederland dat actuele onderwerpen als gender vanuit een wereldwijde blik kan benaderen. Hiermee biedt het museum de bezoeker nieuwe perspectieven en laat het zien dat we op de verschillen na hetzelfde zijn.
Naast de tentoonstelling werd er een podcast over Gender ontwikkeld, een docentendag Gender in de klas georganiseerd en onderwijsprogramma's (online en real life) ontwikkeld.